

Predikan i Kyrkhults kyrka 2011 av Tobias Bäckström

4 sönd i advent.

"Herrens moder"

Jes 40:9-11

Rom 10:4-8

Luk 1:46-55

Ps: 480, 675A, 164, 396, 481

Idag så är det mors dag! Ja, om 1 advent är kyrkans nyårsdag så är 4 advent mors dag för kyrkan. Idag så firar vi ju Maria, Jesu mor. Herrens moder är temat, eller, som det egentligen borde hetat: Guds moder. Sedan ett kyrkomöte i Efesos år 431 så är en av Marias titlar *Theotokos*, gudaföderska eller Guds moder, vilket erkänns av alla kyrkor.

Men hon är inte bara Jesu mor, hon är också vår moder. Vi är ju Jesus bröder och systrar, av nåd så har Gud adopterat oss. Han har inte bra förlåtit oss vår synd och skuld, han har upptagit oss i sin familj. Det som kännetecknar syskon är ju att man har samma föräldrar och om vi nu är bröder och systrar till Jesus så måste vi alltså ha samma mor.

Jesus bekräftar detta när han hänger på korset. Maria och Johannes står nedanför korset och trots den svåra belägenheten som Jesus befann sig i så tänker han på sin mor, hur det ska gå för henne. Han tittar på Johannes och säger: "Där är din mor." Fast egentligen så står det inte att det var Johannes, det står bara att det var den lärjunge som Jesus älskade, vem som det var nämns inte. Men den lärjunge som Jesus älskar, det är ju du och jag. Vi är alla den lärjungen som av Jesus får höra: där är din mor.

Vad är det då för speciellt med Maria? Ja, att hon själv förstod att hon var unik framkommer i dagens evangelium som är *Magnifikat*, Marias lovsång. Hon får ju av ängeln veta att hon skulle bli med barn och föda den Högstes son, utan att någon man var inblandad. Ändå så är det inte så att hon genast bubblar av glädje och lovsången kommer över henne. Hon behövde först smälta ängeln budskap. Och hon behövde någon att prata med, någon att dela allt med. Josef vågade hon inte berätta för, inte hennes föräldrar heller, de skulle genast tro att hon haft ihop det med någon kille i Nasareth.

Men ängeln berättar för henne om hennes äldre släkting Elisabeth, som också var med barn, trots att hon egentligen var för gammal. Hon skulle förstå, henne skulle hon kunna tala med. Så Maria ger sig iväg till Juda bergsbygd där Elisabeth och Sakarias bodde. Och det är alltså först nu som lovsången kommer över henne. Det är så tydligt att hon behövde någon att dela glädjen med för att den skulle förlösas.

Och Maria prisar och jublar över Gud. Både till ande och själ, hela hennes varelse är med. Han har ju vänt sin blick till "sin ringa tjänarinna". Ja, Maria vet att det inte är på egna meriter som just hon är utvald. Gud utgår från det som inget är. Han valde inte en drottning i palatset, han valde en fattig ung kvinna i staden Nasareth.

Det är slående att lovsången handlar så mycket om Maria själv. Hon jublar över de stora ting som ska ske med *henne*. Det är något radikalt nytt som Gud låter ske, det är därför som hon talar om "från denna stund". Det handlar om ett före och ett efter. Från och med nu kommer

inget mer vara sig likt, och det är inte bara Marias liv som tar en helt ny vändning. Nej, det här är en vattendelare för hela världshistorien: ett före och ett efter.

Marias lovsång har kyrkan gjort till sin. Den beds i kloster och på andra ställen i kyrkan varje kväll, runt omkring på vår jord. Anar Maria något av detta när hon säger: ”alla släkten ska prisa mig salig”? Hon förstår att det barn som hon ska föda kommer placera även henne i mitt i händelsernas centrum. Hon finns med som en aktiv och omistlig aktör när Gud blir människa.

Ja, omistlig! För här är det faktiskt så att Gud är beroende av denna enda människas medverkan! Trots att Gud är den allsmäktige så finns det saker han inte klarar av. Och Gud kan inte bli människa på egen hand.

Om Jesus hade kommit till oss så att säga, fix färdig som vuxen, så hade han inte varit en riktig människa. Han hade kommit i mänsklig gestalt men någon verklig människa hade han inte varit. För detta krävdes en kvinnans medverkan. Maria sa sitt ja till detta. Fostret som börjar växa i hennes mage delar hennes DNA! Bara om Jesus blir till och föds som ett barn, och genomgår människans hela utveckling från barn till ungdom och vuxenstadiet, bara då är han en av oss, en verklig människa!

Det som sker nu kommer att påverka världshistoriens förlopp, ändå märks det knappt. Än så länge är det bara Maria och Elisabet som vet något, och även de kan väl knappast fullt ut förstå vad som håller på att ske. Gud börjar i det lilla som sen får växa till något stort.

Men trots att inget ännu märks utåt så tror Maria, hon ser med trons ögon det som ingen annan kan se. Hon ser den Gud som gör mäktiga verk med sin arm, som håller sina löften till sina fäder: som förbarmar sig över Abraham och hans barn för evigt. Redan här och nu så jublar hon över detta och ändå så tror jag inte att hennes mage ens hade börjar puta.

Jag vet inte hur ni hade reagerat, men för egen del är risken att jag först velat se handfasta bevis innan jag tog ut någon glädje i förskott. Gärna ett friskt och välskapt barn först, och helst vänta några år till så jag kan se vad det ska bli av barnet. Kommer han göra någon skillnad? Kommer verkligen de ringa att upphöjas och härskarna störtas med detta barn?

Fast det är klart, ska man vänta på bevis så blir livet ganska tråkigt. Ska man gång på gång skjuta upp glädjen för att man inte tycker att man har belägg för det, så blir det inte så mycket av den varan. Istället är det genom att öva upp trons blick som vi ser hur Guds löften uppfylls överallt. Samma Gud som grep in i Marias liv, vill även gripa in i ditt. Maria ställde sig till Guds förfogande, hon vågade. Och det var när hon sa ja till Gud som hennes liv blev till en lovsång till honom.

Vågar du säga ja och ge dig själv till Gud? Låta honom ta förstaplatsen i ditt liv? Då kommer lovsången även att komma till dig.

Jesus, du blev ett foster i Marias moderliv eftersom du ville bli en av oss. Hjälp oss att som Maria öppna oss för dig, så att du kommer in även i vårt inre. Amen